Naturskyddsföreningen
Solna-Sundbyberg

2026-11-18

Överklagande av Mark- och miljödomstolens mål nummer P 5341-26

Naturskyddsföreningen Solna-Sundbyberg yrkar att detaljplanen för del av kv Skogsstjärnan (PLAN 2023-00008) upphävs. Vi hänvisar till det föreningen tidigare anfört till mark- och miljödomstolen (MMD) och anser att detaljplanen inte uppfyller kraven i miljöbalken 3 kap 6 § och PBL 2 kap 3 §. MMD har därför inte dömt rätt.

Även om en kommun har vida möjligheter att planlägga markanvändningen finns gränser för vad som kan planeras. I PBL hänvisas till miljöbalken när det gäller vilka hänsyn som ska tas till miljö- och naturvärden. För att ta ställning till om Solna uppfyllt sina skyldigheter behöver kommunens hantering prövas såväl mot PBL som miljöbalken. MMD har enbart hänvisat till PBL i sin dom och inte tagit tillräcklig hänsyn till miljöbalken, särskilt under rubriken ”Påverkan på naturmiljön”.

Allt utrednings- och analysunderlag som tagits fram visar att skogsområdet har många naturvärden och borde därför vara bäst lämpat att bevaras som naturmark. Skogsområdet har ett högt värde för alla arter som lever där, vilka inte har någon egen talan, exempelvis mindre hackspett, liljekonvalj och sköldmossa. Det framgår också att de gamla tallar som sparas kommer att vara avskärmade och därmed förlora sin viktiga funktion i spridningssambandet, som löper i nord-sydlig riktning mellan Igelbäckens och Råstasjöns naturreservat och vidare in i naturreservaten i Sundbybergs stad.

- I MMD:s dom finns ingen bedömning kring områdets betydelse som spridningskorridor för biologisk mångfald. I stället för att stärka sambandet mellan Järvakilen och de värdefulla kommunala naturreservaten Råstasjön, Lötsjön/Golfängarna och Rissne ängar kommer detaljplanen, om den genomförs, helt ta bort denna spridningsväg för all framtid. De kompensationsåtgärder som föreslås kan långt ifrån ersätta denna funktion. Detaljplanen innebär att staden tar det allmänna intresset av naturmark i anspråk, med den artförlust det innebär, för en bostadsbebyggelse med alldeles för höga hus, vilka kraftigt förstärker barriäreffekter av Enköpingsvägen. Den redan höga exploateringsgraden i Järvastaden är tillräcklig för att redan nu gynna kollektivtrafik och annan service.

När detaljplanen antogs gällde Solna stad Grönplan från 2020. Av den framgår följande.
” När staden växer och vissa gröna ytor behöver tas i anspråk ska i första hand hänsyn tas till behovet av de regionala spridningskorridorerna och de mellankommunala sambanden.”
Vi tolkar domen som att grönplanen inte påverkar bedömningen av detaljplanen. Även om grönplanen inte är en rättsligt bindande plan ger den ändå ett viktigt underlag för att bedöma de biologiska värden som finns och behöver skyddas i planområdet.

- I MMD:s dom finns ingen bedömning av att Solna inte beaktat risken för höga temperaturer i bostadsbebyggelsen. Bland annat ska effekter av värmeböljor och grönstruktur bedömas enligt PBL 2 kap 3 §.

Kunskapen har under det senaste årtiondet ökat påtagligt om trädens och grönskans betydelse i urbana miljöer för människor, samhället och den biologiska mångfalden. I flera europeiska städer rivs asfalt upp och parker anläggs till höga kostnader för att mildra temperaturen för människorna vid värmeböljor. I planområdet finns redan ett skogsområde med fungerande ekosystem helt ”gratis”, som dämpar risken för höga temperatur i närliggande bebyggelse.

Samhället måste ställa om på alla nivåer för att möta framtida utmaningar och göra staden mer robust mot extremväder. Skogsområdet fungerar idag som en naturlig kolsänka. Klimatpåverkan är betydande

från bygg- och fastighetssektorn sett ur ett livscykelperspektiv. Utöver alla negativa klimateffekter hårdgörande av naturmark orsakar, innebär byggprojektet i sig stora koldioxidutsläpp. Naturskyddsförening anser att det saknas en beräkning av koldioxidbelastningen i stadens byggprojekt (s k koldioxidbudget).

Föreningen anser därför att MMD:s prövning har varit för begränsad och hoppas att Mark- och miljööverdomstolen gör en mer allsidig bedömning.

För Naturskyddsföreningen Solna-Sundbyberg

Ola Norr
Ordförande
olabonorr@gmail.com

Barbro Lorentzon
Kassör
lorentzonbarbro@gmail.com